

STEPPING
STONE
LIBERIA

SSL HUB

poultry

trainingcenter

staff building

toolbarn

Jaarverslag 2020

**FLEXIBILITY IS
A REQUIREMENT
FOR SURVIVAL**

VOORWOORD

Flexibility is a requirement for survival.

Dit gezegde bevat voor Liberianen een waarheid als een koe ofwel flexibiliteit is een vanzelfsprekende eigenschap.

Die karaktereigenschap is immers een eerste vereiste om in een land zonder zekerheden te overleven. Het land kent geen zekerheden, behalve de zekerheid van armoede en corruptie.

Onze stichting heeft daar lering uitgetrokken en zich aangepast aan wisselende omstandigheden. Al jaren is onze stichting op zoek geweest naar trainers die kennis kunnen overdragen op het gebied van landbouw en pluimveeteelt. Ze waren er nauwelijks en als we dachten de oplossing gevonden te hebben, bleek hun kennis achteraf toch te beperkt en als ze wel over deskundigheid beschikten waren ze onbetaalbaar

Dan maar weer andere opties zoeken voor kennisoverdracht.

En die denken we nu voor ons pluimveeproject gevonden te hebben. En wel in eigen land, in Barneveld, de Silicon Valley van de pluimveeteelt. Alleen nog een kandidaat vinden die voldoet aan onze eisen. Eentje die flexibel is, de opleiding kan en wil volgen. Onze 'eigen Liberiaan' Diah Kahn, beschikt over die kwalificaties en liet zich afgelopen jaar omscholen tot kippendeskundige.

Hij volgde de cursus Applied Poultry Management en zal lokale trainers gaan opleiden. Niet alleen in het verzorgen van kippen en verhogen van (eier)productie maar ook in het produceren van kippenvoer en de teelt van de daarbij horende ingrediënten. Medio 2021 is hij klaar met de opleiding en zijn we voor de langere termijn verzekerd van een goed geschoolde trainer.

We hebben ons daarnaast ingezet voor hygiëneprogramma's om verspreiding van corona virus in de regio te voorkomen en voor de begeleiding van de bouw van een garifabriek in Timbo.

Gelukkig dat ook onze sponsors zich eveneens flexibel getoond hebben qua termijn waarbinnen resultaten gescoord moesten worden. De kennis is nu – eindelijk – goed geborgd en de komende jaren zullen honderden families daar hun voordeel mee doen. Net zoals de bewoners van Timbo die in 2021 kunnen starten met de productie van gari in hun nieuwe werkplaats.

Namens het bestuur

Sacha Harding
Cor Vulders
Liesbeth Merckx

RESULTATEN 2020

WAT ZOULDEN WE DOEN EN WAT IS ERVAN TERECHT GEKOMEN?

Wat wilden we zeker doen:

De afbouw van het trainingscenter en start van eerste trainingen. Gepland stond training van boerinnen uit de omgeving in het verzorgen en exploiteren van leghennen.

De bouw van het trainingscentrum heeft de nodige tijd in beslag genomen maar...dan heb je ook wat. In 2020 is de bouw afgerond en zijn we aan de slag gegaan met de inrichting. En het resultaat, mag er zijn. Wat is het prettig een goede plek te hebben voor het geven van trainingen, een ontmoetingsplek voor boeren/boerinnen en de gemeenschap om kennis te delen en plannen te ontwikkelen. Daarnaast zijn er fijne slaapplekken voor de studenten, trainers en andere gasten. De eerste trainingen zijn reeds gegeven aan 2 groepen boerinnen, met als onderwerp: Kippenhouderij.

De fondsenwerving, bouw en opzetten van de gari-fabriek en organisatie van de training van bewoners van Timbo, inclusief de aanleg van een waterput.

2020 was ook het jaar dat we aan de slag zijn gegaan om de Timbo gemeenschap te ondersteunen in het verwezenlijken van hun "cassava dream", namelijk een eigen gari fabriekje in Timbo. Fondsen werven duurde iets langer dan gepland maar dankzij de mooie toezegging van stichting Van der Honing- Hoitinga waren we rond. Fondsen zijn geworven en taken verdeeld. De bouw kon worden voortgezet, machines staan gereed, ook de waterput is inmiddels aangelegd. En de trainer, die staat al in de startblokken om af te reizen zodra het dak erop gaat.

Wat is het prettig samenwerken met Matthew, de community leader van Timbo, die de gemeenschap steeds ook weer mee weet te nemen in het denken op langere termijn. Geen gemakkelijke opgave die hij echter op een inspirerende manier weet vorm te geven. Chapeau voor Matthew

De planning is nu dat we in mei 2021 de bouw en inrichting kunnen afronden waarna in juni het trainen kan beginnen. En dan ... draaien maar.

Start maken met het begeleiden van geselecteerde boeren in de teelt van ingrediënten voor de productie van kippenvoer, inclusief financiering van het landbouwramp maken van nieuwe landbouwgronden en de aanschaf van zaden.

Om het kippenproject duurzaam te kunnen laten voortbestaan moeten we niet afhankelijk blijven van duur voer. Voer is 75 % van de kosten van een ei. Dus het loont te investeren in kostenverlaging door zelf (laten) verbouwen van ingrediënten. We beginnen met mais en speciale zaden die beter bestand zijn tegen ziekten. Een samenwerking is opgezet met Samo. Samo heeft veel land gelegen nabij de kippenboerderij. Tevens is hij een sleutelfiguur in de regio. Omdat er nog weinig ervaring is met grootschalig aanplanten van mais, ontvingen we ondersteuning van CARI (Central Agricultural Research Institute), onderdeel van de overheid. Het is nog even oefenen maar al doende leren we meer en meer over mais. Inmiddels is meer land gereed gemaakt en zal begin 2021 weer gestart worden met het aanplanten voor nieuwe oogsten waar boeren en boerinnen uit de omgeving bij betrokken worden.

Wat wilden we eventueel graag aanvullend doen?

Aanvullende training voor onze medewerkers zowel op het terrein van landbouw als pluimvee en de daarbij behorende administratie van kosten en opbrengsten

Het krijgen van goede kennis blijft altijd weer uitdaging in Liberia. Door de verdere samenwerking met Grand Bassa Community College en CARI hebben we toegang tot de benodigde kennis in landbouw verder uitgebreid. Met de verdere opbouw van dit netwerk en blijvende inzet van studenten, kunnen we voor de komende jaren nog de nodige stappen zetten ter ondersteuning van de boeren en boerinnen. |

Op het gebied van pluimvee, en met name legkippen, is meer kennis nodig dan nu beschikbaar is in Liberia. Vandaar onze zoektocht in 2020 naar juist die kennis. Kennis die zo cruciaal is om onze interventies voor de lange termijn te kunnen verduurzamen.

Uiteindelijk kwamen we uit in Barneveld, Aeres Training Centre International Training Center. Het mekka van kennis op het terrein van kippen dat zich kenmerkt door de praktische opzet van trainingen voor studenten uit ontwikkelingslanden..

Omdat de opleidingen prijzig zijn voor een kleine organisatie als de onze vroeg dit de nodige fondsenwerving maar het is gelukt!

Besloten is om Diah te laten deelnemen. Diah is immers al 11 jaar betrokken bij SSL. Deze betrokkenheid, gepaard met zijn interesse in kippenhouderij, maakte dat hij in september-december 2020 de 4 maanden durende opleiding Applied Poultry Management volgde in Barneveld. Met deze investering borgen we de aanwezigheid van gedegen kennis voor de toekomst en gaan we deze kennis middels train- de- trainer verder uitrollen in Liberia. De opleiding werd afgesloten met een heus Farm Improvement Plan waar we op verder kunnen gaan bouwen in 2021 en volgende jaren.

Op het gebied van administratie van de kippenfarm zijn er veel stappen gezet. Inmiddels kunnen we als bestuur rekenen op goed inzicht in baten en lasten.

Het uitrollen van ons programma ‘Kies eieren voor je geld’ waarbij boerinnen na het volgen van een training, eerst ervaring opdoen in ons trainingscentrum om vervolgens bij huis een kleinschalige kippenhouderij op te zetten.

Het programma “Kies eieren voor je geld” is toch wel een pareltje. Met Oretha als koploper hebben we in 2020 weer 10 boerinnen kunnen trainen en hebben zij een werkervaringstraject doorlopen. Volgend jaar gaat deze groep zelf aan de slag in eigen dorp. Die stap blijkt wat lastig te nemen (met name het risico dat zelf ondernemen met zich meebrengt) ondanks dat ondernemen wel aantrekkelijk is. Hoe organiseer ik haalbare omstandigheden om mezelf te verzekeren van een goede leg (bijv. gebrek aan elektriciteit)? Hoe zorg ik voor gebalanceerd voer en hoe houd ik de vogelgriep buiten de deur? Dit zijn al flinke uitdagingen voor de “moeder kippenfarm” dus laat staan voor de kleine boerin. Samen zoeken we naar oplossingen. Zo wordt momenteel ook gedacht aan ondernemen binnen de setting van de moeder-farm.

Het bevorderen van de teelt van commerciële gewassen zoals ananas, bakbanaan, okra en pepers om risico's te spreiden.

Het planten van extra gewassen hebben we in 2020 enigszins beperkt gehouden. Enerzijds door beperkte middelen en anderzijds doordat we niet teveel hooi op onze vork wilden nemen. Verbouwen is mooi maar natuurlijk vraagt het de nodige aandacht, tijd en investering. Maar helemaal niets... dat past niet bij SSL. Okra velden zijn aangelegd en duizenden ananasstekken geplant. En het groeit goed!

Het werven van middelen voor de aanschaf van zonne-energie ten behoeve van de verlichting van de kippenfarm, verwarming van kuikens, koelen van vaccins, malen van kippenvoer en de verlichting van gebouwen in verband met de veiligheid van mens en dier.

Zon hebben we genoeg en die gaat voor niets op. Zonnepanelen zijn nog een wens. In 2020 zijn we nog niet actief hiermee aan de slag gegaan. Reden is ook dat we de kennis die

we op zouden doen via de opleiding bij Aeres, konden meenemen richting een heus Farm Improvement Plan waarvan Solar power zeker een onderdeel zal zijn. Dus dat wordt 2021

De aanschaf van een 2e hands pick-up enerzijds voor transport van goederen naar de markt (eieren, gari, groenten) en aanvoer van cassavewortels, anderzijds voor monitoring van onze activiteiten.

In het najaar 2020 waren de middelen voor de pick-up geworven. Doel was via een lokale veiling een goede 2e hands pick-up aan te schaffen. Echter corona gooide roet in het eten. Veilingen en groot deel van de import kwamen stil te liggen. Kortom erg lastig een goede degelijke 2e hands pick up lokaal te krijgen. Vandaar het besluit om toch de pick up in Nederland aan te kopen en te verscheppen, in tegenstelling tot onze eerdere plannen. En om er zeker van te zijn dat het dan ook echt een goede auto is werken we samen met de Baanderij in Gouda.

Wat niet gepland en wel gedaan?

De corona crisis treft de hele wereld en zo ook Liberia. Ondanks dat door de ervaring met de ebola crisis en de jonge bevolking in Liberia het aantal besmettingen beperkt is gebleven, zijn de economische effecten behoorlijk. De import kwam grotendeels stil te liggen en het vervoer tussen de hoofdstad en de provincies (aanvoer van voedsel) was langere tijd beperkt. Het vinden van een dagelijkse betaalbare maaltijd wordt steeds lastiger voor de gemiddelde Liberiaan.

Bewustwording, voorlichting en hygiëne vormden de basis voor het corona project dat wij samen met Wilde Ganzen in no-time hebben opgezet in Timbo. Dankzij de inzet van Charles, Matthew en de lokale kliniek hebben we voor de bevolking trainingen georganiseerd hoe besmettingen met het corona virus kunnen worden voorkomen. Matthew mobiliseerde de gemeenschappen, Charles zorgde voor hygiëne materialen en sjeesde op de motor, met de verpleegster achterop, de bush in om voorlichting te geven. En de aangelegde waterput t.b.v. de gari fabriek zorgt daarnaast voor het zo nodige schoon (drink) water

Onze organisatie in 2020

Wat is SSL toch een mooie club. Met aan het roer als kapitein sinds 2011 Guus van Heereveld. Met veel bezieling en betrokkenheid en soms met een vleugje ongeduld, heeft hij als voorzitter en netwerker samen met het bestuur heel veel voor elkaar gekregen. Guus vond het tijd om na al die jaren het voorzittersstokje over te dragen aan Sascha Harding.

Als adviseur zal Guus echter vanaf 2020 verbonden blijven aan SSL. Daar zijn we als bestuur natuurlijk erg blij mee.

Het bestuur van SSL bestaat sinds 1-1-2020 uit:

Sascha Harding , Voorzitter

Cor Vulders , Algemeen bestuurslid en penningmeester

Liesbeth Merckx ,Algemeen bestuurslid portefeuille communicatie

Fondsenwerving

2020 was een lastig jaar voor de wereld. Bij de start van de coronacrisis dachten we gas terug te moeten nemen qua investeringen maar gelukkig stelden donoren ons in staat ons geplande programma te kunnen realiseren.

3 donateurs willen we dit jaar extra in het zonnetje zetten.

MRC Holland Foundation steunt al vele jaren onze activiteiten. Zij zorgen er mede voor dat we naast de concrete projecten ook onze kleine organisatie draaiende kunnen houden. Deze kleine organisatie is onmisbaar om alles georganiseerd te krijgen. Zonder een stukje structurele steun kunnen we niet de resultaten neerzetten die we jaar op jaar weer behalen. Namens het gehele bestuur maar vooral namens alle boeren en boerinnen in Rivercess bedankt!

Contribute Foundation is enthousiast over ons "Kies eieren" voor je geld programma. Zij besloot 20 vrouwen te sponsoren voor de duur van 2 jaar. Wij danken hen voor het vertrouwen en het meedenken. Wat een mooie betrokkenheid hebben we van hen mogen ervaren.

Ds. Pierson college , in het bijzonder Kaat de Waele

Al velen jaren zijn Ds. Pierson College en Stepping Stone Liberia met elkaar verbonden. Dankzij activiteiten van de leerlingen onder inspirerende leiding van de docenten, kunnen we jaarlijks weer een mooi project ondersteunen. Toen corona februari 2020 om de hoek kwam kijken was begrijpelijkerwijs de aandacht even elders. Maar toch zag Kaat de Waele, docent Ds. Pierson college, kans om zelfstandig een actie op te zetten. Ze zette haar passie koken in en verzorgde maaltijden welke mensen konden ophalen in ruil voor een donatie voor Stepping Stone Liberia. Opbrengst € 1000! Dank je wel Kaat voor deze geweldige actie.

Naast de drie zonnetjes bedanken wij vanzelfsprekend ook alle andere donateurs.

Mede dankzij jullie hebben we weer heel veel kunnen betekenen voor de gemeenschappen in Rivercess Liberia.

SAMENVATTING/TERUGBLIK 2020

Wat hebben we in 2020 weer mooie stappen gezet. We bouwen verder op hetgeen we weer hebben geleerd in 2020 en krijgen steeds meer kennis en deskundigheid ter plekke. Het werken met sleutelfiguren zoals Samo, Oretha en Matthew versterkt de band tussen SSL en de lokale gemeenschappen. En wat is Charles gegroeid in zijn ontwikkeling. Deze student aan de landbouw hogeschool in Buchanan en verbonden aan SSL krijgt de gehele coördinatie steeds beter in de vingers. En zijn liefde voor plantjes, die zit in de genen. Wij hebben vertrouwen in het doorzettingsvermogen en de levenskunst van onze doelgroep. Levenskunst in de zin van hoe met het leven en met onverwachte omstandigheden om te gaan.

ONZE PLANNEN VOOR 2021

Het activiteitenlijstje voor 2021 is weer klaar.

- Opleveren en operationaliseren van de Gari fabriek
- Aankoop/verzenden pick up
- De komende jaren leggen we onze focus op de verdere ontwikkeling van de kippen-farm. Indien we de kippenfarm kunnen door ontwikkelen naar een duurzaam bedrijf, is ook het daaraan gekoppeld programma Kies eieren voor je geld geborgd voor de toekomst. We starten in 2021 met een verbeterplan rondom huisvesting en vergroten kennis over feed management. Het voer is immers 75% van de kosten dus dat moeten we zelf in de vingers krijgen om kosten te drukken. Door verder te investeren in nieuwe Stepping Stones, gericht op verbouwen ingrediënten voor kippenvoer, creëren we werkgelegenheid voor boeren uit de regio, besparen we transportkosten en verlagen daarmee de kostprijs van kippenvoer.
- Tenslotte werven we, na advisering, middelen voor installatie van zonne-energie t.b.v. de kippenfarm en training centrum.

RESULTATEN 2020: DE CIJFERS

Stichting Stepping Stone Liberia Jaarrekening 2020

Staat van baten en lasten

	2020	2019	2018	2017
Ontvangsten				
Donaties particulieren	€ 2.515	€ 1.150	€ 2.393	€ 3.309
Giften / fondsen / acties	€ 37.295	€ 47.364	€ 42.209	€ 60.578
Opbrengst projecten Liberia	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo 1% club	€ 0	€ 0	€ 0	€ 281
	€ 39.810	€ 48.514	€ 44.602	€ 64.168
Project gerelateerde lasten				
Projecten Liberia	€ 42.445	€ 41.694	€ 59.222	€ 50.224
Communicatiekosten projecten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 384
Overige projecten	€ 0	€ 0	€ 877	€ 1.544
	€ 42.445	€ 41.694	€ 60.099	€ 52.152
Overhead kosten				
Kantoorkosten	€ 167	€ 185	€ 94	€ 215
Bankkosten	€ 237	€ 229	€ 226	€ 195
Promotiekosten (PR en website)	€ 242	€ 672	€ 324	€ 208
Lidmaatschappen	€ 210	€ 61	€ 60	€ 92
Reiskosten (declaratie)	€ 0	€ 500	€ 0	€ 809
Overige kosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 856	€ 1.647	€ 704	€ 1.519
Resultaat	-€ 3.491	€ 5.173	-€ 16.201	€ 10.497

Plaats: 's-Hertogenbosch

Datum:

Akkoord bestuur SSL

Sascha Harding, voorzitter

Cor Vuldens, penningmeester

Stichting Stepping Stone Liberia Jaarrekening 2020

Balans na resultaatbestemming

<u>Activa</u>	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
<u>Liquide middelen</u>				
Banksaldo Rabo	€ 12.925	€ 16.416	€ 11.243	€ 23.273
Banksaldo Rabo spaarrekening	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.171
	<u>€ 12.925</u>	<u>€ 16.416</u>	<u>€ 11.243</u>	<u>€ 27.444</u>
<u>Passiva</u>				
<u>Eigen Vermogen</u>				
Algemene reserve	€ 12.925	€ 16.416	€ 11.243	€ 27.444
	<u>€ 12.925</u>	<u>€ 16.416</u>	<u>€ 11.243</u>	<u>€ 27.444</u>

Plaats: 's-Hertogenbosch

Datum:

Akkoord bestuur SSL

 Siska Harding, voorzitter

 Cor Volders, penningmeester

Toelichting Jaarrekening SSL 2020

Het jaar 2020 stond wereldwijd in het teken van de corona pandemie. Ook financieel heeft dat zijn impact gehad op de huishouding van veel organisaties waaronder SSL. In Liberia stonden de activiteiten op een lager pitje of lagen soms zelfs helemaal stil. Gelukkig liepen veel projecten zoals onze kippenfarm wel door.

Onze vaste donateurs lieten ons ook in 2020 niet in de steek en we mochten zelfs weer enkele nieuwe donateurs verwelkomen. Substantiële bijdragen aan onze projecten werden ontvangen van de Stichting Contribute Foundation, de Paters Dominicanen, Boeken Steunen Mensen, het Ds Pierson College, de stichting van der Honing-Hoitinga, de stichting Salomons Hulpfonds, MRC Holland Foundation, Wilde Ganzen en de stichting Van der Hucht de Beukelaar.

Het boekjaar 2020 is afgesloten met een negatief saldo van € 3.491,-. De meeste van onze projecten hebben een looptijd die langer is dan een jaar. Het is dus mogelijk dat de ontvangen donaties voor een bepaald project pas in het jaar daarop of zelfs nog later worden uitgegeven. De vermogenspositie, onze financiële buffer, was in 2020 voldoende om dit mogelijk te maken.

Onze overhead lasten hebben we ook in 2020 op een zeer laag niveau kunnen houden zodat ruim 98% van onze inkomsten direct besteed werd aan onze projecten in Liberia.

Op 31 december 2020 bedroeg de algemene reserve € 12.925,-. Dit bedrag is gelijk aan het saldo van onze bankrekening. Het geld is in feite gereserveerd voor de diverse projecten waarvoor we al donaties hebben ontvangen. Omdat de donaties en de uitgaven voor de projecten niet synchroon lopen kunnen we het bedrag niet splitsen en kiezen we toch voor de term algemene reserve.

Als de bijdragen van donateurs en fondsen de komende jaren op hetzelfde niveau blijven, zien we de toekomst ook in financieel opzicht met vertrouwen tegemoet.

STEPPING
STONE
LIBERIA